

شماره
۹۷

اولین گزارش تخصصی روزانه

بازار اختیار معامله

۴ مهر ۱۴۰۲

کارگزاری تأمین سرمایه نوین

شرکت سهامی خاص

کارگزار رسمی سازمان بورس و اوراق بهادار

NOVIN Investment Bank Brokerage

اختیار استفاده از اهرم یا پوشش ریسک باشماست!

وجه تضمین و انواع آن

آموزش
قسمت دوازدهم

در بازار اختیار معاملات با توجه به ریسک‌های موجود، برای تضمین ایفای تعهدات دارنده موقعیت باز فروش، وجهی تحت عنوان وجه تضمین توسط کارگزار در حساب عملیاتی مشتری بلوکه می‌شود. وجه تضمین به طور روزانه مورد محاسبه قرار می‌گیرد و اگر میزان حساب عملیاتی دارنده موقعیت باز کمتر از حداقل وجه تضمین باشد، باید حساب خود را تا وجه تضمین لازم افزایش دهد.

انواع وجه تضمین

وجه تضمین اولیه: وجه تضمینی که در زمان اتخاذ موقعیت باز فروش برای تضمین ایفای تعهدات قراردادهای اختیار معامله در حساب دارنده بلوکه می‌شود.

حداقل وجه تضمین: نسبتی از وجه تضمین لازم که اگر موجودی حساب عملیاتی مشتری نزد کارگزار کمتر از آن شود، منجر به صدور اخطاریه افزایش وجه تضمین می‌شود. نسبت حداقل وجه تضمین به وجه تضمین لازم در هر قرار توسط اتاق پایاپای اعلام می‌گردد.

وجه تضمین لازم: وجه تضمینی که به طور روزانه بر اساس موقعیت‌های باز در قرارداد اختیار معامله تعیین می‌شود. اگر وجه تضمین پرداخت شده کمتر از حداقل وجه تضمین باشد، باید تا وجه تضمین لازم افزایش یابد.

نکته:

- در مواردی که اتخاذ موقعیت فروش منجر به بستن یک موقعیت باز خرید شود، به وجه تضمین اولیه نیاز نیست.

محاسبه وجه تضمین

ماشین حساب وجوه تضمین اختیار

Call Put

نوع قرارداد اختیار معامله	
قیمت دارایی پایه	[عدد صحیح و مثبت؛ به ریال]
قیمت اعمال	[عدد صحیح و مثبت؛ به ریال]
اندازه قرارداد	
قیمت اختیار معامله	[عدد صحیح و مثبت به ریال؛ قیمت معامله شده اختیار]
ضریب A	[مانند 0.1]
ضریب B	[مانند 0.2]
ضریب C	
محاسبه	

در سایت TSETMC و در صفحه مربوط به هر کدام از نمادهای اختیار معامله، گزینه‌ای تحت عنوان ماشین حساب وجوه تضمین اختیار (همانند تصویر مقابل)، قرار دارد که کاربر با وارد نمودن ورودی‌های این ماشین حساب می‌تواند وجه تضمین مورد نیاز هر قرارداد را محاسبه نماید. شایان به ذکر است که مقادیر مربوط به نمادی که در صفحه آن قرار داریم، به عنوان مقادیر پیش فرض در ماشین حساب وجود خواهد داشت.

ارزش معامله قرارداد + (ضریب گردکردن * (1 + ضریب گردکردن / وجه تضمین)) = وجه تضمین نهایی

(اندازه قرارداد * میزان در زیان بودن قرارداد) - (اندازه قرارداد * قیمت پایانی دارایی پایه * A*)

(اندازه قرارداد * قیمت اعمال * B*)

ابتدا دو مقدار روبه‌رو محاسبه شده و هر کدام بیشتر باشد به عنوان وجه تضمین قرار می‌گیرد.

اگر اختیار خرید باشد: $\min(0, \text{قیمت اعمال} - \text{قیمت دارایی پایه})$

اگر اختیار فروش باشد: $\min(0, \text{قیمت دارایی پایه} - \text{قیمت اعمال})$

محاسبه میزان در زیان بودن قرارداد

* ضرایب A، B و ضریب گردکردن توسط اتاق پایاپای اعلام می‌گردد. با اینحال غالباً مقادیر ذیل در خصوص اکثر قراردادها صدق می‌کند.

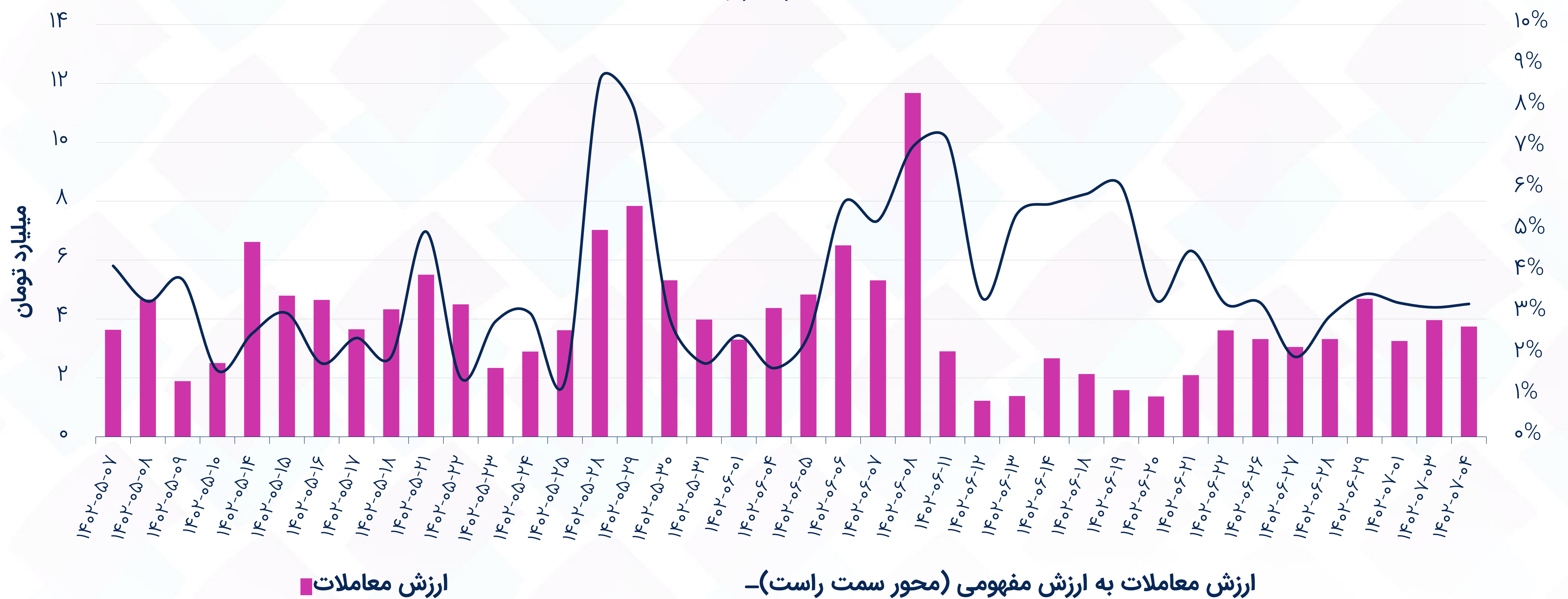
- ضریب A: ۲۰%
- ضریب B: ۱۰%
- ضریب گردکردن: ۱۰,۰۰۰

ارزش معاملات

اختیار خرید

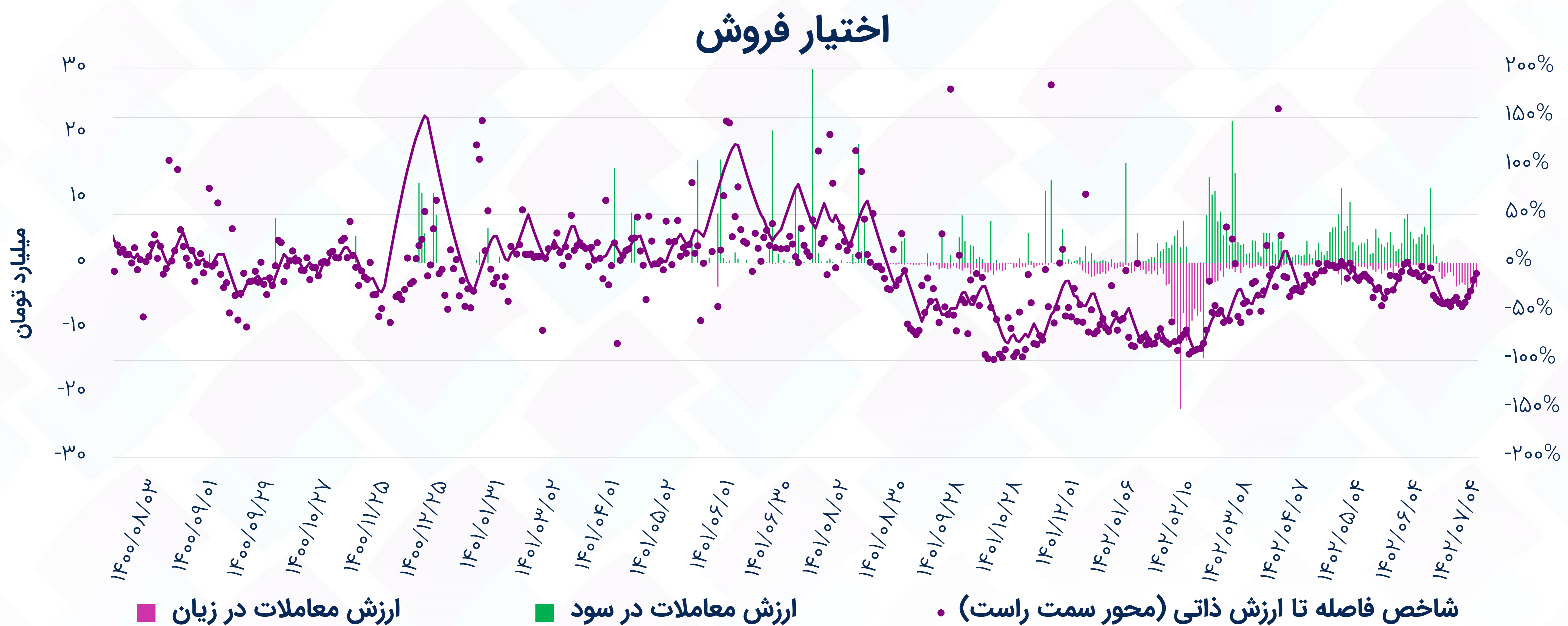
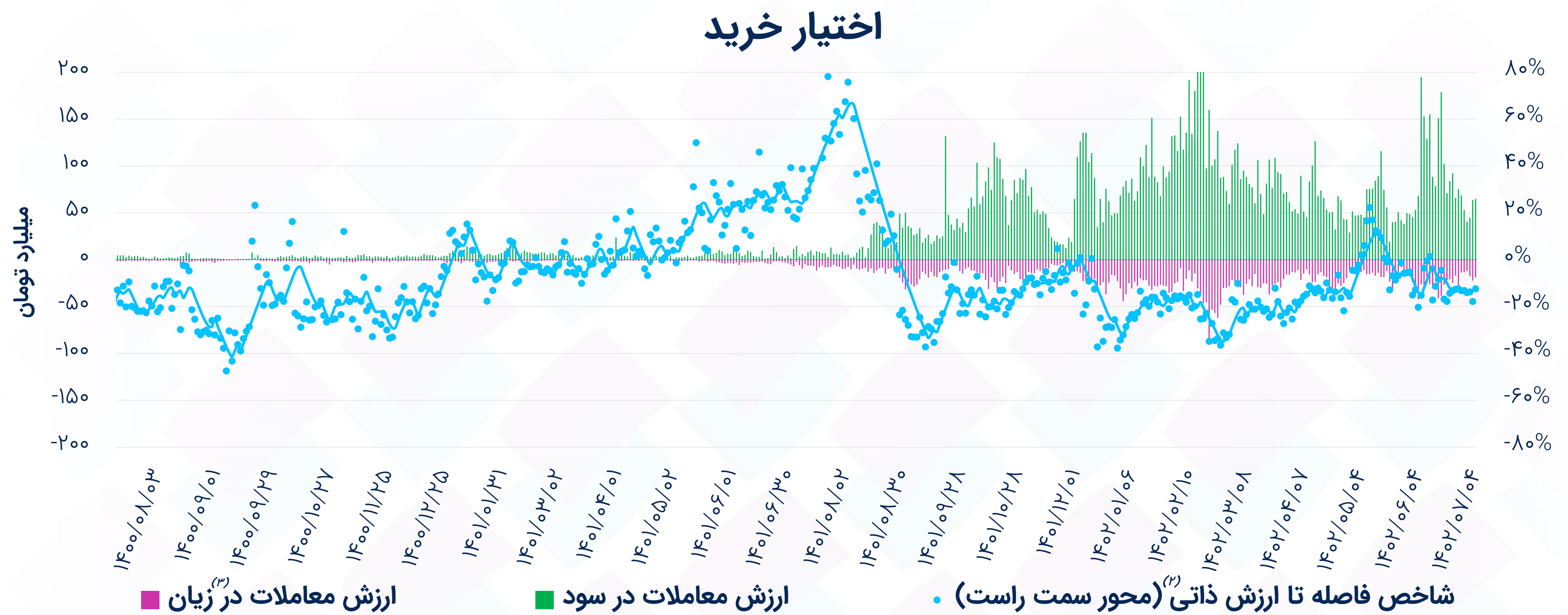

اختیار فروش

(1) ارزش مفهومی معاملات: حجم معامله * اندازه قرارداد * قیمت دارایی پایه

شاخص فاصله تا ارزش ذاتی (۱)

(۱) شاخص فاصله تا ارزش ذاتی: میانگین موزون فواصل قیمت هر اختیار با ارزش بلک شولز بر اساس ارزش معاملات (نمودار خطی مربوط به داده‌های Smooth شده است).
 (۲) قرارداد در سود: اختیار خرید (قیمت اعمال > قیمت دارایی پایه)، اختیار فروش (قیمت اعمال < قیمت دارایی پایه)
 (۳) قرارداد در زیان: اختیار خرید (قیمت اعمال < قیمت دارایی پایه)، اختیار فروش (قیمت اعمال > قیمت دارایی پایه)

بیشترین ارزش معاملات اختیار به تفکیک دارایی پایه

اختیار خرید

نماد	تعداد نمادهای با معامله	ارزش معاملات (میلیارد تومان)	ارزش مفهومی معاملات (میلیارد تومان)	ارزش معاملات در سود (میلیارد تومان)	ارزش معاملات در زیان (میلیارد تومان)	میانگین فاصله با ارزش ذاتی
خودرو	۲۹	۴۰.۲	۵۵۱.۶	۳۸.۸	۱.۴	(۵.۷%)
خسپا	۱۵	۲۲.۱	۱۳۲.۷	۸.۱	۱۴.۰	(۲۹.۱%)
اهرم	۳۰	۷.۰	۴۲.۴	۶.۶	۰.۴	(۱.۷%)
شستا	۲۱	۵.۲	۱۷۳.۷	۳.۳	۱.۹	(۲۱.۲%)
فملی	۱۹	۴.۰	۱۳.۲	۳.۹	۰.۰	۵.۷%
دی	۱۴	۲.۲	۹.۶	۱.۴	۰.۸	(۱۸.۵%)
هم وزن	۳	۰.۸	۲.۹	۰.۷	۰.۱	(۵.۳%)

اختیار فروش

نماد	تعداد نمادهای با معامله	ارزش معاملات (میلیون تومان)	ارزش مفهومی معاملات (میلیون تومان)	ارزش معاملات در سود (میلیون تومان)	ارزش معاملات در زیان (میلیون تومان)	میانگین فاصله با ارزش ذاتی
خودرو	۵	۲,۵۳۶.۲	۸۷,۶۳۲.۸	۰.۱	۲,۵۳۶.۱	(۱۰.۰%)
شستا	۹	۱,۱۸۴.۳	۲۸,۳۵۷.۷	۲۲.۰	۱,۱۶۲.۲	(۱۲.۵%)
حافرین	۱	۱۲.۰	۳۰.۵	۱۲.۰	۰.۰	۳.۶%
سمگا	۱	۶.۷	۸۵.۷	۶.۷	۰.۰	۱۰۳.۷%
فملی	۱	۳.۰	۲۸.۹	۳.۰	۰.۰	(۹.۱%)

موقعیت‌های باز^(۱) به تفکیک دارایی پایه - اختیار خرید

بیشترین موقعیت‌های باز شده در روز جاری

میلیون تومان

ارزش موقعیت‌های باز

میلیارد تومان

بیشترین موقعیت‌های بسته شده در روز جاری

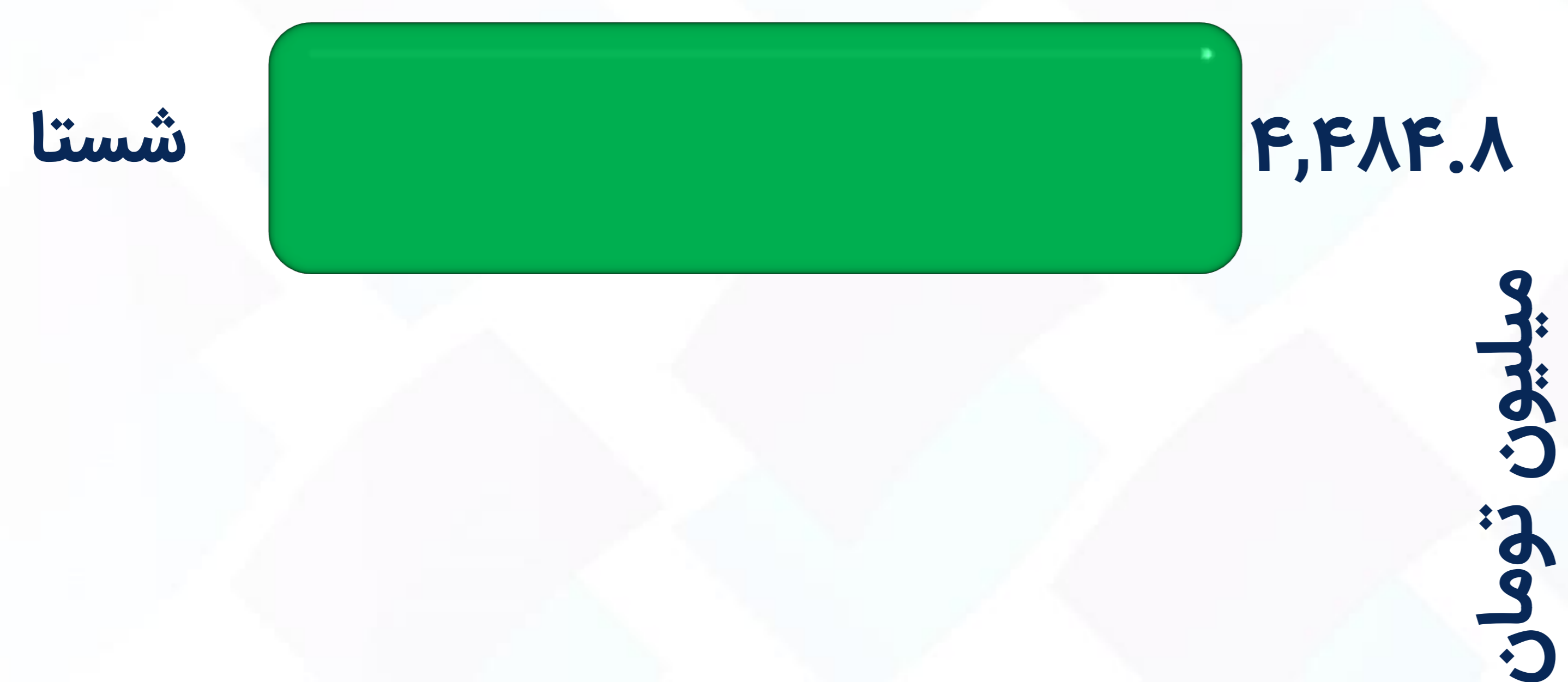
میلیون تومان

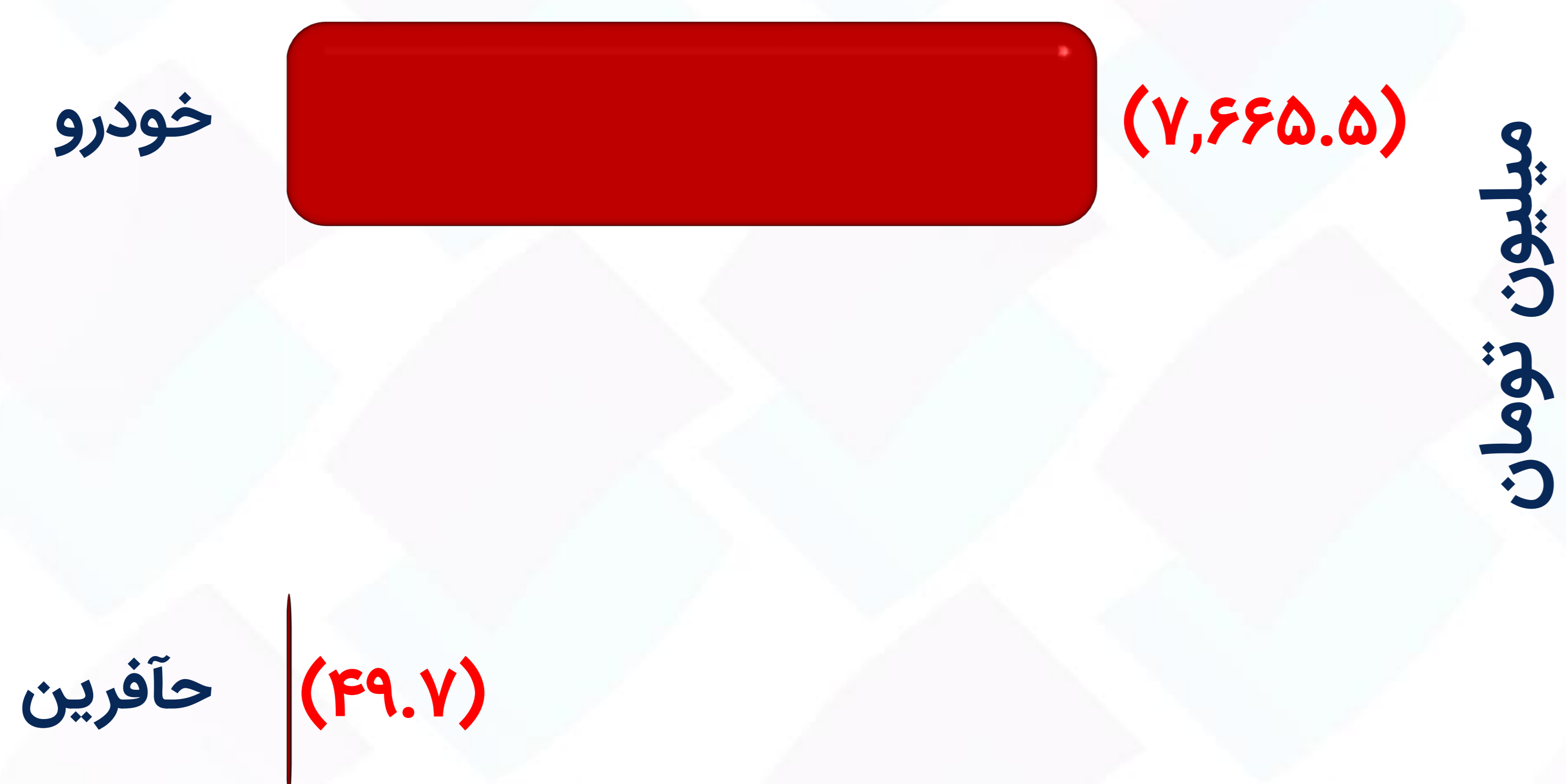
(۱) ارزش موقعیت باز: تعداد قرارداد باز * اندازه قرارداد * قیمت اعمال

موقعیت‌های باز به تفکیک دارایی پایه - اختیار فروش

بیشترین موقعیت‌های باز شده در روز جاری

بیشترین موقعیت‌های بسته شده در روز جاری

ارزش موقعیت‌های باز

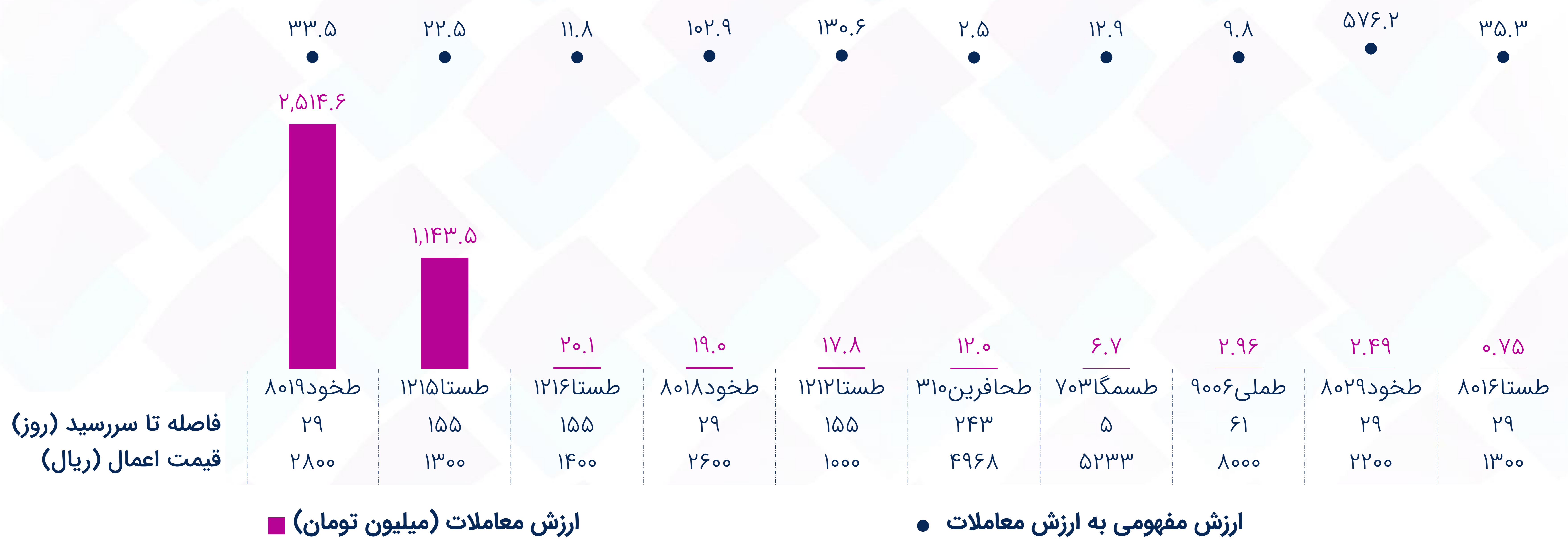

بیشترین ارزش معاملات به تفکیک نماد

اختیار خرید

اختیار فروش

فاصله بهای اختیار خرید تا ارزش بلک شولز

ارزانترین نسبت به ارزش بلک شولز

فاصله تا ارزش ذاتی	ارزش ذاتی (بلک شولز)	دلتا	اهرم ^(۳)	فاصله تا سر به سر ^(۲)	سر به سر ^(۱)	قیمت دارایی پایه	قیمت اختیار	ارزش معاملات (میلیون تومان)	فاصله تا سر رسید (روز)	دارایی پایه قیمت اعمال	نماد
۳۴%	۱,۱۲۳	۰.۹۹	۶.۳	(۳.۸%)	۵,۳۰۸	۵,۵۲۰	۸۳۹	۴.۷	۲۳	۴,۴۶۹	ضفلا ۷۰۳۰
۳۴%	۶۴	۰.۱۳	۲۰۹.۳	۱۹.۸%	۱۰,۰۴۸	۸,۳۹۰	۴۸	۷.۸	۳۴	۱۰,۰۰۰	ضشنا ۸۰۲۶
۳۳%	۶۶۶	۰.۴۰	۴۱.۰	۸.۷%	۲۰,۵۰۰	۱۸,۸۶۰	۵۰۰	۸۹.۱	۲۰	۲۰,۰۰۰	ضهرم ۷۰۱۳
۳۱%	۷۸	۰.۲۹	۸۳.۵	۹.۵%	۴,۹۲۹	۴,۵۰۳	۵۹	۴۰.۸	۲۳	۴,۸۷۰	ضملت ۷۰۰۴
۲۹%	۷۱۲	۱.۰۰	۶.۱	(۴.۱%)	۳,۳۵۰	۳,۴۹۴	۵۵۰	۱.۲	۹	۲,۸۰۰	ضدوب ۷۰۱۱

گرانترین نسبت به ارزش بلک شولز

فاصله تا ارزش ذاتی	ارزش ذاتی (بلک شولز)	دلتا	اهرم	فاصله تا سر به سر	سر به سر	قیمت دارایی پایه	قیمت اختیار	ارزش معاملات (میلیون تومان)	فاصله تا سر رسید (روز)	دارایی پایه قیمت اعمال	نماد
(۹۶%)	۱	۰.۰۰	۲۹۵.۱	۱۰۶%	۵,۰۱۷	۲,۴۳۱	۱۷	۱۴.۵	۱۰۷	۵,۰۰۰	ضسپا ۱۰۱۰
(۹۵%)	۱	۰.۰۱	۲۸۶.۷	۳۹%	۴,۰۱۴	۲,۸۸۱	۱۴	۲۰۵.۳	۳۰	۴,۰۰۰	ضخود ۸۰۲۴
(۹۱%)	۳	۰.۰۱	۱۵۱.۰	۸۶%	۴,۵۳۰	۲,۴۳۱	۳۰	۱.۱	۱۰۷	۴,۵۰۰	ضسپا ۱۰۰۹
(۹۰%)	۱	۰.۰۳	۱۰۷.۷	۲۴%	۱,۶۱۵	۱,۳۰۶	۱۵	۳.۰	۳۰	۱,۶۰۰	ضستا ۸۰۱۹
(۸۸%)	۳	۰.۰۲	۱۷۴.۸	۸۴%	۴,۰۲۰	۲,۱۸۶	۲۳	۳۲.۲	۱۲۸	۳,۹۹۷	ضصاد ۱۱۴۵

(۱) سر به سر: قیمت اختیار + قیمت اعمال (کارمزد معاملات لحاظ نشده است).
 (۲) فاصله تا سر به سر: ۱ - (قیمت دارایی پایه / قیمت سر به سر)
 (۳) اهرم: قیمت اختیار / قیمت سر به سر
 تنها نمادهایی با ارزش معاملات بیشتر از یک میلیون تومان لحاظ شده‌اند.

فاصله بهای اختیار فروش تا ارزش بک شولز

ارزانترین نسبت به ارزش بک شولز

فاصله تا ارزش ذاتی	ارزش ذاتی (بک شولز)	دلتا	اهرم	فاصله تا سر به سر	سر به سر ^(۱)	قیمت دارایی پایه	قیمت اختیار	ارزش معاملات (میلیون تومان)	فاصله تا سر رسید (روز)	دارایی پایه قیمت اعمال	سمت	نماد
۱۰۳.۷%	۷۱۳	-۰.۹۸	۱۴.۰	۹%	۴,۸۸۳	۴,۵۰۰	۳۵۰	۶.۷	۶	۵,۲۳۳	سمگا	تسمگا ۷۰۳
۳.۶%	۱,۲۴۴	-۰.۷۸	۳.۱	۲۳%	۳,۷۶۸	۳,۰۵۳	۱,۲۰۰	۱۲.۰	۲۴۴	۴,۹۶۸	حافرین	طحافرین ۳۱۰
(۶.۰%)	۲۶	-۰.۱۴	۹۱.۹	(۱۱%)	۲,۵۷۲	۲,۸۸۱	۲۸	۱۹.۰	۳۰	۲,۶۰۰	خودرو	طخود ۸۰۱۸
(۹.۱%)	۶۷۳	-۰.۶۳	۹.۸	۰%	۷,۲۶۰	۷,۲۳۰	۷۴۰	۳.۰	۶۲	۸,۰۰۰	فملی	طملی ۹۰۰۶

گرانترین نسبت به ارزش بک شولز

فاصله تا ارزش ذاتی	ارزش ذاتی (بک شولز)	دلتا	اهرم	فاصله تا سر به سر	سر به سر	قیمت دارایی پایه	قیمت اختیار	ارزش معاملات (میلیون تومان)	فاصله تا سر رسید (روز)	دارایی پایه قیمت اعمال	سمت	نماد
(۸۳.۵%)	۱	-۰.۰۱	۴۳۹.۰	(۲۴%)	۲,۱۹۵	۲,۸۸۱	۵	۲.۵	۳۰	۲,۲۰۰	خودرو	طخود ۸۰۲۹
(۵۹.۶%)	۴	-۰.۰۳	۹۹.۰	(۲۴%)	۹۹۰	۱,۳۰۶	۱۰	۱۷.۸	۱۵۶	۱,۰۰۰	شستا	طستا ۱۲۱۲
(۲۱.۰%)	۸۸	-۰.۳۹	۱۱.۶	(۱%)	۱,۲۸۹	۱,۳۰۶	۱۱۱	۲۰.۱	۱۵۶	۱,۴۰۰	شستا	طستا ۱۲۱۶
(۱۱.۶%)	۵۱	-۰.۲۶	۲۱.۴	(۵%)	۱,۲۴۲	۱,۳۰۶	۵۸	۱,۱۴۳.۵	۱۵۶	۱,۳۰۰	شستا	طستا ۱۲۱۵
(۹.۹%)	۷۷	-۰.۳۲	۳۱.۶	(۶%)	۲,۷۱۴	۲,۸۸۱	۸۶	۲,۵۱۴.۶	۳۰	۲,۸۰۰	خودرو	طخود ۸۰۱۹

(۱) سر به سر: قیمت اختیار - قیمت اعمال (کارمزد معاملات لحاظ نشده است).
تنها نمادهایی با ارزش معاملات بیشتر از یک میلیون تومان لحاظ شده‌اند.

موقعیت‌های باز به تفکیک نماد - اختیار خرید

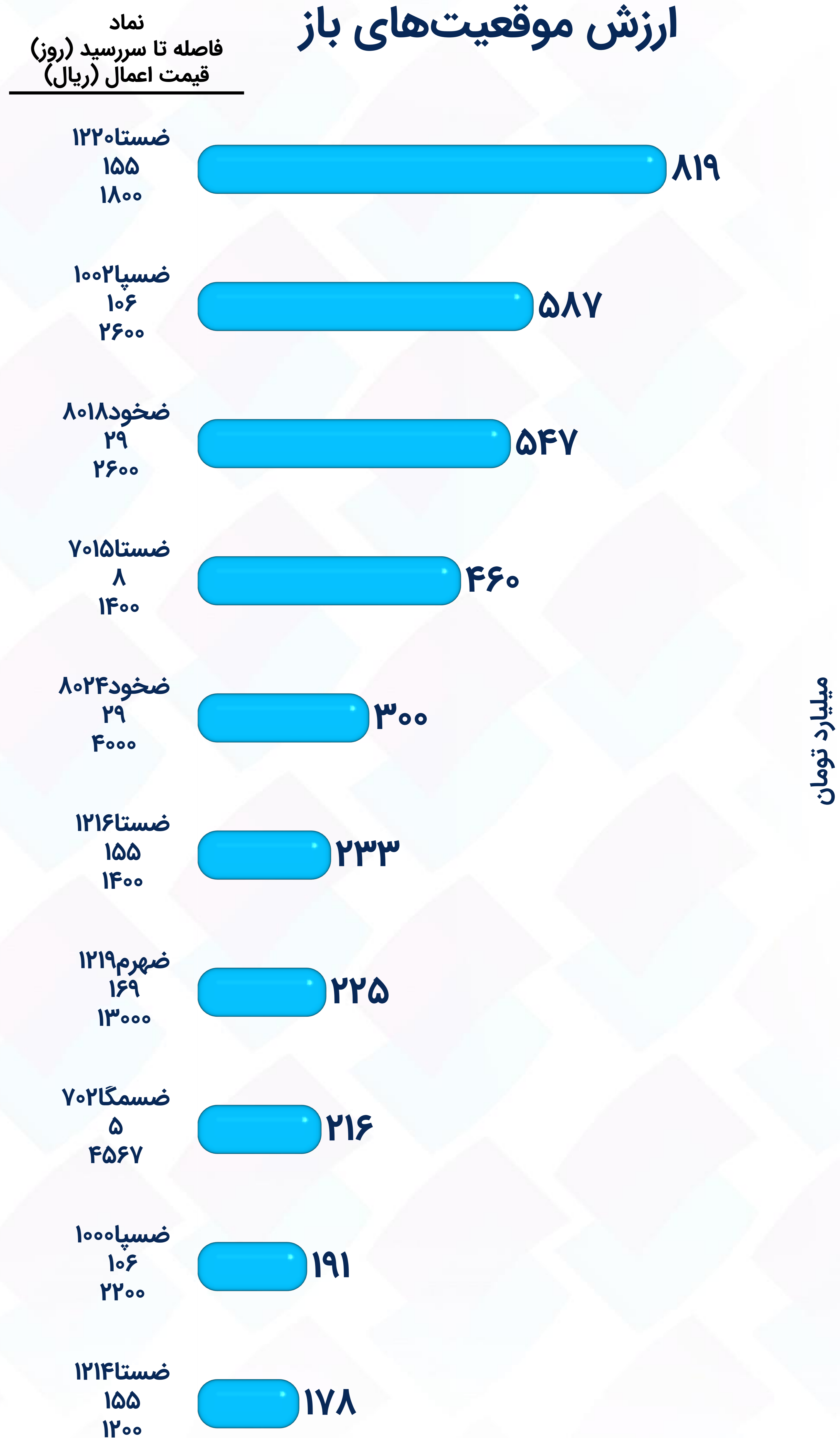
بیشترین موقعیت‌های باز شده در روز جاری

بیشترین موقعیت‌های بسته شده در روز جاری

ارزش موقعیت‌های باز

موقعیت‌های باز به تفکیک نماد - اختیار فروش

ارزش موقعیت‌های باز

نماد
فاصله تا سررسید (روز)
قیمت اعمال (ریال)

میلیارد تومان

بیشترین موقعیت‌های باز شده در روز جاری

نماد
فاصله تا سررسید (روز)
قیمت اعمال (ریال)

میلیون تومان

بیشترین موقعیت‌های بسته شده در روز جاری

نماد
فاصله تا سررسید (روز)
قیمت اعمال (ریال)

میلیون تومان

بیشترین تغییرات قیمت (۱)

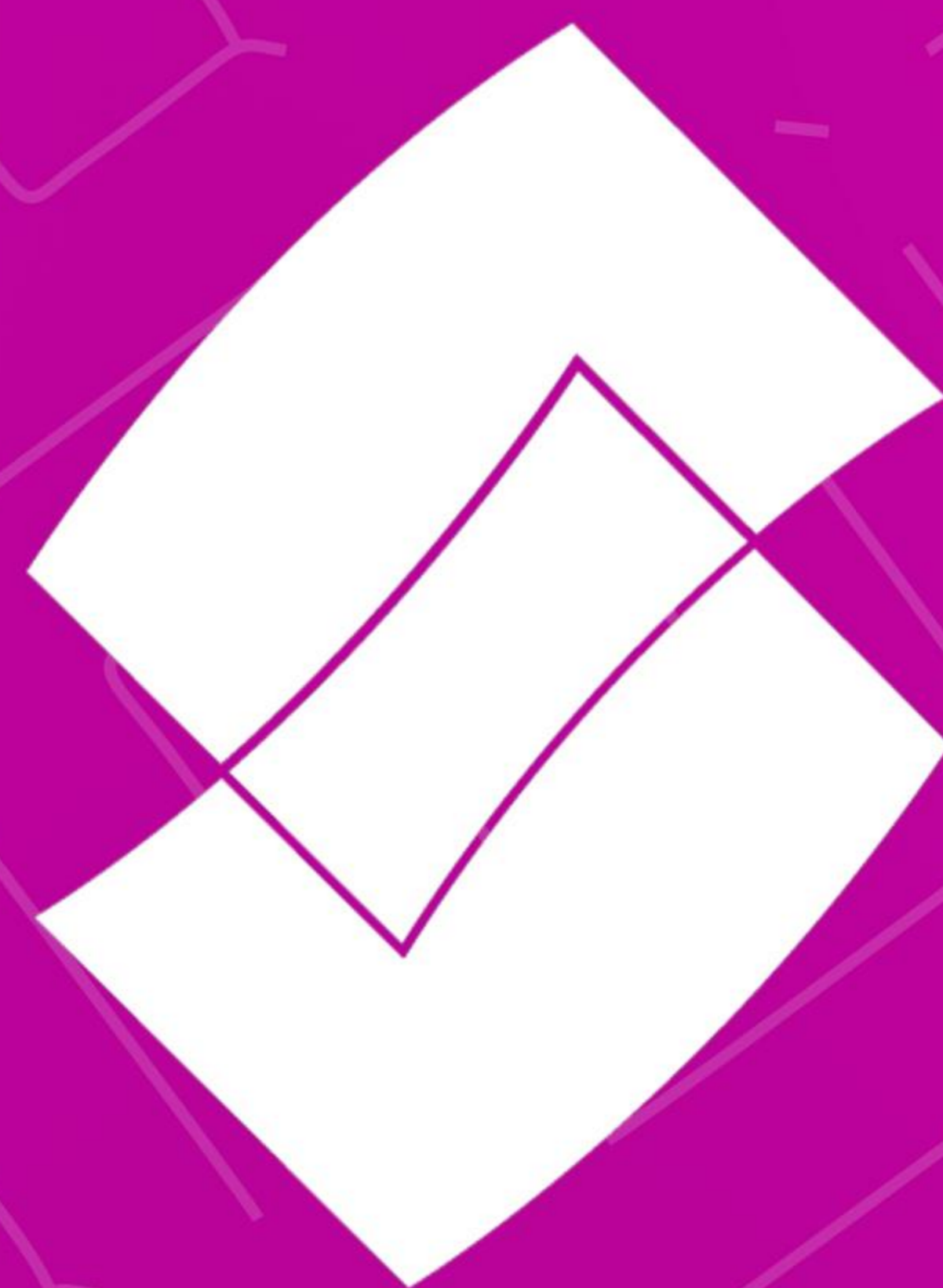
اختیار خرید

اختیار فروش

(۱) تنها قراردادهای دارای معامله طی دو روز معاملاتی منتهی به روز جاری لحاظ شده‌اند.

کارگزاری تأمین سرمایه نوین

وبسایت

nibb.ir
my.nibb.ir

تلفن

۰۲۱ ۸۶۷۹ ۱۰۰۰

آدرس

خیابان ولیعصر، خیابان همایون
شهنواز (گلستان)، پلاک ۱۱۰

تهیه و تنظیم: واحد تحلیل کارگزاری تامین سرمایه نوین

سرپرست واحد تحلیل: علیرضا پیامی

کارشناسان واحد تحلیل: زهره عباسی، محمد حسین نادعلی

این گزارش صرفاً جهت اطلاع از شرایط بازارها تهیه شده است،
محتوای آن نباید به تنهایی جهت اتخاذ تصمیمات مالی و
سرمایه گذاری و خرید و فروش اوراق بهادار مورد استفاده قرار گیرد.